

Handläggare
Henrik Nerlund
Telefon: 0850829767**Till**
Stadsbyggnadskontoret

Gamla Stan 1:34, uppförande av flytande bad och poolanläggning invid Munkbrohamnen, 2020-11119-575

Med anledning av stadsbyggnadskontorets remiss av rubricerat ärende vill Skönhetsrådet anföra följande.

Beslut

Skönhetsrådet tillstyrker förslag till tillfälligt bygglov med erinran om minskad utbredning, säkerställande av allmän tillgänglighet och arkitektoniska aspekter gällande räcken, teknik m.m.

Ledamot E Jermsten och M Pereira Norrman anmälde särskilt yttrande enligt bilaga.

Ärendet

Föreliggande ärende innebär att en flytande badanläggning med pooler, relaxavdelning och restaurang uppförs invid Munkbrohamnen genom ett tillfälligt bygglov under tio års tid. Anläggningen uppförs och drivs av en privat aktör som utfört liknande i bad i bl.a. Helsingfors. Anläggningen består av en rektangulär ponton som placeras i nordsydlig riktning längs Munkbrohamnen, från den åtsnörpta Riddarholmskanalen till inloppet av Mälarens yttersta vik mot Slussen. Den två våningar höga bebyggelsen läggs i huvudsak med ryggen mot Centralbrons trafikplaneringar med en högsta plushöjd på tio meter. Detta motsvarar järnvägens befintliga höjd med ett passerande tåg. Bebyggelsen avses utföras i trä. Pontonen fästs i Riddarfjärdens botten och angörs via bryggor från Gamla stan och Riddarholmen. Delar av anläggningen är tänkt att vara allmänt tillgänglig medan andra delar kräver inträde. Efter att lovets tio år förflutit föreslås anläggningen flyttas till Ångtvätten-området på Stora Essingen.

Platsen för den föreslagna badanläggningen domineras idag av den s.k. getingmidjan, d.v.s. de mycket okänsligt placerade infrastrukturpaketen genom stadens historiska centrum. I direkt anslutning ligger stadspartier av högsta kulturmiljövärde så som Riddarholmen, Gamla stan och Mariaberget samt Riddarfjärdens inre vattenrum. I närområdet har det tidigare funnits badanläggningar, den mest kända är det flytande Strömbadet som

under åren 1884 till 1936 låg förtöjt vid Strömsborg, norr om Riddarholmen.

Skönhetsrådet har av hävd varit mycket återhållsamt när det gäller att ta stadens vattenytor i anspråk och anser att detta endast kan accepteras om det är reversibelt och tillför stora allmänna värden. Intrång i stadens vattenspeglar berör det övergripande upplevelsevärdet av Stockholm och måste därför hållas till ett minimum. Rådet har med detta resonemang tillstyrkt vissa allmänt tillgängliga brygganläggningar samtidigt som nya utfyllningar och fasta minskningar av vattenytor avvisats. I det aktuella fallet finner rådet att den tillfälliga badanläggningen, om den fyller vissa villkor, kan prövas vid Munkbrohamnen. Anläggningen har, enligt rådet, såväl arkitektoniska som stadslivsmässiga kvaliteter som utgör en tillgång i det trafikstörda läget vid den västra uppgången till Gamla stans tunnelbanestation. Trots det prominenta läget kan platsen idag sägas utgöra en försummad baksida. För Skönhetsrådet är det av central vikt att en badanläggning vid platsen möter vissa villkor för att utgöra det allmänna värde som är ett måste för att den ska kunna motiveras i vattenrummet.

- Det första är att utbredningen är minsta möjliga för verksamheten. Enligt rådets uppfattning innebär detta att pontonen behöver kortas. Detta är särskilt viktigt söderut så att inloppet till Mälarens yttersta vik fortsatt är avläsbar.
- Det andra är att staden genom avtal förvissar sig om att delar av anläggningen är allmänt tillgängliga utan att entré krävs. Även om detta är operatörens avsikt i dagsläget krävs bindande avtal för att detta ska kunna bibehållas under badets tid på platsen.
- Det tredje är att säkerställa att ingen ytterligare expansion av anläggningen kan ske utanför det aktuella lovet. Det innebär att den presenterade arkitektoniska formen utförs utan tillkommande utanpåliggande tekniska installationer så som avluftning, fläktar o. dyl. Nödvändiga installationer så som räcken och fallskydd m.m. behöver studeras före bygglov ges så att de inte inverkar menligt på badets form.

Skönhetsrådet är allmänt sett positivt inställt till nya badanläggningar och önskar inskräpa att de framförallt bör placeras i nya vattennära stadsdelar som hembygdsskapande attraktioner där sådana inte finns. Ångtvätten-området på Stora Essingen är ett gott exempel på detta, men det bör också finnas möjligheter i t.ex. Norra Djurgårdsstaden/Loudden för liknande anläggningar.

Rådet till skydd för Stockholms skönhet

10535 Stockholm
Telefon 0850829767
Växel 08-50829000
henrik.nerlund@stockholm.se
stockholm.se/skonhetsradet

Bilaga till yttrande SR 2021/125

Ledamot E Jermsten och M Pereira Norrman anmälde särskilt yttrande enligt följande.

”Den föreslagna anläggningen gör en alltför stor påverkan på stadsbilden och i vattenrummet. Stockholm har en unik placering i ett skärgårdslandskap med öppna vattenytor som skulle minska och försvåra upplevelsen av Riddarholmen som en friliggande ö. Om en så stor påverkan på en plats med denna dignitet ska vara möjlig är det avgörande att den bidrar med sociala värden. Anläggningen är ett initiativ från en privat aktör och det är svårt att säkerställa allmänhetens tillträde i den grad som läget kräver. För att vara helt säker på att alla känner sig välkomna på denna plats och att personer som idag inte känner sig hemma i centrala Stockholm, ska lockas hit, krävs att anläggningen utförs helt i offentlig regi.”

Digitala signaturer

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Inga Margareta,Varg	2021-06-17
Magnus Henrik Erkki,Nerlund	2021-06-17